

Çocuğunuzu Tanıyormusunuz

Çarşamba, 23 Nisan 2008

ÇOCUĐUNUZ VE SÝZ (6-11 YAŞ)

Okul çağı çocuğun ailesinden çýkıp dýp dünyaya açıldığı; toplumsal çevreye iyice karıptığı bir dönemdir. Bu dönem ergenliği 12 yaşlarında sona erer. Bu dönemde çocukta cinsel kimlik belirlenmiştir. Kızlar kız olma erkekler erkek olma özelliklerini almışlardır. Çocukta iyi ile kötüyü birbirinden ayırma söz konusudur. Çocuđun bağımlılığı azalmış, artık anne yavaş yavaş e çýkmıştı. Bu dönemde oyunlar devam eder. Çocuklar oldukça canlı ve hareketlidirler. Birbirleri ile sürekli yarış içindedirler. Fikir özenip kendi başlarına çeteler kurarlar, oyun diye kavgalara girerler. Kısaca bu dönem beceri duygusunun geliptiği dönemdir. Biriktirme, oyuncakları bozma ve tamir etmeye çalışma, evdeki aletlere ilgi duyma.... gibi davranışlar görülür.

Çocuklar başarı zevkini tattıkları zaman kendisini ipe yarar bir varlık olarak görür. Övülmek, kabul edilmek ve beğenilmek çocuk mutluluk verir. Eğer çocuk başarısız ve başarısızlığı sürekli yüzüne vurulmuşsa çocukta ağımlık duyguları oluşur. Kendisini bir birey olarak algılar. Arkadaşları içinde de bu duygular belirir ve çocuk içe kapanır.

AÝLENÝN KÝŞİLİK GELİŞİMİNDE ETKİLERİ

Olumlu olumsuz anne baba tutumları ve çocuğa etkisi:

1) Baskıcı ve kabul edici tutum:

Bu tür anne ve babalar çocuğun sosyal yapantısının kontrol altına alırlar. Oyun arkadaşlarına ve seçimlerine hep müdahale eder tür çocuklarda:

-Gelişim geriliği

-Uyumsuzluk

-Anne babaya aşırı bağımlılık

-Ağımlık duygusu

-Korkular oluşur.

Kimi hırslı anne ve babalar çocukların yetersizliklerini hoş görmezler. Yeteneklerini ve kapasitelerini zorlamaya çalışırlar. Yetenek ve kapasitelerinin üzerinde başarı beklerler. Bu durumda çocuklar aşırı gayretli ve hırslı olurlar. Küçük başarısızlıklar altında durumda yine ağımlık duyguları ve başarısızlık korkuları oluşur.

2) Baskıcı ve reddedici tutum:

Bu tür anne ve babalar ilgisiz sevgisiz, dayak atma suretiyle reddedici tutum içine girerler. Çocuğa bağımsızlık vermezler. Aşırı yasaklar koyarlar, aşırı koruyucu davranışlarda bulunurlar. Buna karşılık çocuklarda:

-Hırslılık

-Yalancılık

-Utangaçlýk gibi durumlar görülebilir.

3) Reddedici tutum:

Bu tür anne ve babalar çocuklarına karşý ilgisiz ve ihmalcidirler. Gevpek ve tutarsýz disiplin uygularlar. Çocuklarını kendi halleri bırakýrlar. Bu durumda çocuklarda :

-Otoriteye karşý gelmek

-Kötü, olumsuz davranýplarda bulunma gibi dikkât çekmeye yönelik davranýplar görülür.

4) Tabii ve kabul edici tutum:

Bu tür davranýplarda bulunan anne ve babalar çocuklarının olmayacak isteklerini kabul ederler. Çocuklarının kusurlarını görmeler gelirler. Başarılarını sürekli överler. Kıyasasý çocuklarını þımartýrlar. Þımartılmýþ çocuklarda:

-Sinirlilik

-Uykusuzluk

-Týrnak yeme

-Yatađýný ýslatma

-Duygusal açıdan gelişememe sonucu bebeksi davranýplar görülür.

-Paylaşmaktan hıplanmazlar, öfke nöbetleri, ağlama, hastalık numaraları görülür.

-Ýpte bu yollarla istediklerini elde etme çabasına girerler.

5) Demokratik tutum:

Çocuklara þartsýz sevgi gösterilmelidir. Onların kişiliklerine ve bađımsýzlıklarına saygý göstermek gerekir. Normal başarı beklentisi ile çocukları kabul etmek gerekir. Demokratik anne ve babalar çocukları ile dürüst ilişki içindedir. Onlara sorumluluk verirler. Eşitlikçi ve tutarlı bir disiplin anlayışları vardır. Bu durumda çocukların kendilerine güveni artar ve daha gerçekçi olurlar. Burada disiplindeki amaç çocuğa davranışlarının düzenlenmesini sağlayarak kendi kendisini yönetme yeteneğini kazandırmak olmalıdır. Başka değişle çocuk doğru olanla olmayanı ayırtetmesini öğrenmelidir. Çocuk eğitiminde hiçbir zaman ceza korku aracı olarak kullanılmamalıdır. Etkili ceza yöntemleri uygulanabilir. Ödülle dengeli olmalıdır. Anne baba çocuk arasında güven anlayış olmalıdır.

“Temelinde sevgi olan hiçbir eğitim başarısýzlıđa uğramaz.”

Pestalozzi

ARKADAŞLIK

Arkadaş ilişkileri çocuğun evde karşýlanmayan en önemli gereksinimlerinden birisidir. Arkadaş edinmek, bu ilişkiyi sürdürmek büyük önem taşıyor. Bu nedenle bir kimsenin ruhsal olgunluğu arkadaşlarına bakarak saptanabilir. Gerçekten çocukluğun en büyük ruhsal bozukluk diyebileceğimiz içe-kapanıklıkta en önemli faktör çocuğun arkadaş ortamına karışmaması, arkadaşsýz olmasıdır. Aileler çocuklarının yapıtları ile oynamasını istemez, bunu engeller. Çocuđuna ham ana hem baba hem arkadaş olma düþüncesi girerler. Çocuđunu gezdirir, onunla oynar. Bu yanlışdır. Çünkü çocuk gerek okul ortamında gerek diğer sosyal çevrelerde arkadaş edinemez. Kuramaz yine eve döner ve içe kapanır. Böyle ana babalar çocuğunun dünyada çocuğunun kötü şeyler öğreneceğinden, düþünceleri yaralanacaklarından korkarlar ve sürekli çocuklarına müdahale ederler.

Kimi ana babalar da çocuklarının arkadaş ilişkilerini engellemezler. Ancak her adým babı karışır. Kiminle oynayıp oynamayacaklarına karışır. Bu tür çocuklarda daha sonraki dönemlerde arkadaşlık kurmada güçlük çekerler. Bu çocuklar hep babalarına göre hareket ederler, pasif ve kendilerine güvensiz olurlar. Saldırgan eğitimli çocuklar da sürekli arkadaşları ile çekişme içine girerler. Bencil olurlar.

Cinsel kimliğini kazanmakta güçlük çeken bir erkek çocuk ya hep kız çocukları ile ya da kendi yapından küçüklerle oynamayı tercih eder.

Dolayısıyla ana babaya düben görev eđer gerçekten çocuklarını iyi eğitmiplerse çocuğunun kötü arkadaşlarla birlikte olacağını duymamalıdır. Bir bakıma arkadaşsızlık kötü arkadaş edinmekten daha kötüdür. Eđer çocuğun arkadaşlığında aksamalar arkadaşların abırý bağımlıysa problem ev içindeki bir eksiklikten kaynaklanıyor demektir. Sonuçta çocuğun arkadaş seçimi yine baba denetiminde olmalıdır. Ancak bu durum çocuğa sezdirilmemelidir. Zaten başarılı, iyi eğitim almış çocuklar daha kendine güvenli, daha dıpa dönük ve arkadaş ilişkilerini dengelemiş olur.

ETKİLY ÇALIPMA DAVRANIŞININ KAZANDIRILMASI

BAPRISIZLIK NEDENLERİ:

-Nasıl çalıpbacağını bilememe:

Çocuk derse motive olamamıdır. Kitaplarını defterlerini kullanmasını

bilmiyordur ya da ödevlerini yapamıyordur. Ev ödevleri çocukların en önemli

sorumluluklarıdır. Çocuğa bağımsız olma becerisini kazandıır.

-Öğrenme sorunları:

Kimi çocuk daha ağır daha geç ve güç öğrenir.

-Psikolojik problemler:

Nasıl önlenir:

-Uygun çalıpbma ortamını sağlamak

Çalıpbma odası ya da köpesi

Düzenli bir ortam

Sessiz bir ortam

İpık düzeni

Programlı çalıpbma (kimi çocuklar günün belli saatlerinde daha verimli olurlar. Bu zaman saptanarak çalıpbma saatleri belirlenir. Bu çalıpbma saatleri arasında mutlaka 10-15 dakikalık dinlenme aralıkları konmalıdır. Ayrıca mevsimlere göre de ders başarıları düpmeler görülebiliyor.

-Öne çýkarılmıř üstün olma duygusu:

Beceri duygusunun kazanıldığı dönemdir. Hiçbir öğrenci başarısız değildir. Her öğrencinin belli yetenekleri var. Öncelikle bu yetenekleri keşfetmek gerekiyor. En küçük başarılar bile desteklenmeli, yüceltilmelidir. Çocuk beceri duygusunu hissetmelidir.

-Öğrenmeye ve çalıpbmaya karşı olumlu bir tutum sergileme:

Çocuklara karşı olumsuz ve suçlayıcı ifadelerden kaçınılmalıdır.

„Boş laflarla sen çalıpbmazsın.“

„Bunları kafana nasıl sokacağız?“

„Anlamıyorsun, aptalsın!“.....

gibi sözler yanlıdır. Bunların yerine:

„Çok çalıpbman gerektiği anlaşıyor“ ya da „Yapacak çok peyin olması çalıpbma azmini kıırabilir.“ gibi cümlelerin kurulması etkili olabilir.

Ev ödevleri çocuklar için çok önemli bir sorumluluktur. Bu nedenle ev ödevi yaparken çocuklara yapılan abırý yardım iyi değildir. Sadece yönlendirici olmakta fayda vardır. Çocuklara ev ödevlerini yapmaları için sürekli hatırlatma, azarlama yapılmamalıdır. Çocuklar ev ödevlerinin çok olmasından yakınabilirler. Bu şikayet kabul edilmeli, dinlenmeli ancak tartıpbılmamalıdır. Bu şikayet „anlıyorum senin için gerçekten zor geliyor.“denilebilir bu tür ifadeler çocuğu anladığımızı gösterir.

Çocuklar mutlaka okumalıdır. Mutlaka babucunda kitaplar bulundurulmalıdır ve okumak çocuklara özendirilmelidir. Buradaki amaç çocukların duyu ve düşüncelerinin kolaylıkla ifadesini sağlamaktır.

Ailenin kullandığı olumsuz ifadeler çocuğun çalışma azmini kırar.

Kesinlikle çocuğun başarısı diğer çocuklarla kıyaslanmamalıdır.

Ders çalışma alışkanlığının kazandırılmasında ödül yöntemi kullanılabilir. Ancak ödüller maddi olmaktan çok manevi olmalıdır.

Her zaman yapıcı ifadeler kullanılmalıdır. “yapamayacağım” yerine “yapacağım” “başaramayacağım” yerine “babaracağım”... gibi